

T.C

Millî Eğitim Bakanlığı

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

**TÜRKİYE MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM STRATEJİ BELGESİ
VE EYLEM PLANI
(TÜRKMETES)
2018-2023 DÖNEMİ
HAZIRLIK SÜRECİ PROGRAMI**

Şubat 2017

Giriş

Mesleki ve teknik eğitim, sürdürülebilir kalkınmanın en önemli unsurlarından birisi olan nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesinde yadsınamaz öneme sahiptir. Kalkınmışlık düzeyi yüksek olan ülkelerin mesleki ve teknik eğitime verdikleri önem, bu yaklaşımı güçlü bir şekilde desteklemektedir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de mesleki ve teknik eğitime olan talep artış eğiliminde olup politikalar bu gerçek göz önüne alınarak belirlenmektedir.

Mesleki ve teknik eğitimin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi amacıyla yapılan saha araştırmaları, eğitim- sektör istişare toplantıları, il çalıştayları ve mesleki ve teknik eğitim temalı II. Eğitim Kongresi sonucunda mesleki ve teknik eğitimle ilgili öncelikli sorunlar belirlenmiş ve çalışmalar-bu noktalara yoğunlaştırılmıştır.

Bu kapsamda; çıraklık eğitiminin zorunlu eğitim kapsamına alınması, işveren tarafından çıraklara ve meslek lisesi öğrencilerine ödenen beceri eğitimi ve staj ücretlerinin 3'te 2'si yani 420 TL'nin 280 TL'sinin devlet tarafından karşılanması; 10, 11 ve 12. Sınıf öğrencilerinin iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanması, mesleki ve teknik eğitim mezunlarına teknisyen unvanı verilmesi, meslek yüksekokullarına geçişte sınavsız geçiş uygulaması yerine ek puan uygulaması getirilmesi gibi yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Yapılan yasal düzenlemelerin yanı sıra mesleki ve teknik eğitimin kalitesinin artırılması amacıyla çalışmalara sektörle iş birliği içinde çalışmalara devam etmekteyiz. Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü olarak mesleki eğitimin mutlaka sektörle iş birliği içerisinde geliştirileceğine inanmaktayız.

Bu amaçla; sektör temsilcilerinin de yer alacağı mesleki ve teknik eğitim okul yönetim kurulu oluşturulması, okul-sektör iş birliğini artırmak amacıyla başlatılan okul hamiliği projesi, 81 ilde üniversiteler ve sektör ile iş birliği yapılarak öğretmenlerimizin hizmet içi eğitimlerini gerçek iş ortamlarında ve akademisyenlerle birlikte almaları, belirli bir alanda ihtisaslaşmış meslek liselerinin açılması ve buna benzer önemli çalışmaları yürütülmektedir.

Ülkemizin 2023 hedeflerine varmasında mesleki ve teknik eğitiminin önemli bir paya sahip olduğunun bilinci ile ülkemizin 2023 hedefleri doğrultusunda mesleki ve teknik eğitimin 2023 hedeflerinin belirlenmesi önem arz etmektedir.

Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimle ilgili ulusal boyutta politikaların yer aldığı Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı (TÜRKMETES) (2014-2018),

Bakanlığımız koordinasyonunda ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile sosyal tarafların görüşleri alınarak hazırlanmış, 2014/5 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı ile kabul edilmiş ve Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Strateji Belgesinin uygulama ve izleme süreci belge içerisinde de tanımlandığı üzere İzleme ve Değerlendirme Kurulu aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Altışar aylık periyotlarla toplanan İzleme ve Değerlendirme Kurulunun beşinci toplantısı 19 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilmiştir. TÜRKMETES İzleme ve Değerlendirme Kurulunda 2014-2018 yıllarını kapsayan Strateji Belgesinin ihtiyaca daha cevap verir niteliğe ve Türkiye'nin 2023 hedefleri ile uyumlu hale getirilmesini sağlamak için Belgenin son yılını da içine alarak Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planının (2018-2023) hazırlanması ve yeni Belgenin iki yıllık eylem planları ile üç dönem şeklinde hayata geçirilmesi kararı alınmıştır.

Bu doğrultuda Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü koordinasyonunda, mesleki ve teknik eğitimle ilgili üst politika belgeleri, ilgili mevzuat ve ulusal boyutta benimsenen temel ilkeler çerçevesinde mesleki ve teknik eğitimin paydaşlarının katılımı ile orta vadede Türkiye'de mesleki ve teknik eğitim ile ilgili vizyon, ulusal boyutta politikalar, bu politikaları gerçekleştirecek amaçlar, ölçülebilir hedefler ve performans göstergeleri belirlenecektir. Strateji Belgesinin izleme ve değerlendirilmesi iki yıllık hazırlanan eylem planları üzerinden gerçekleştirilecektir. Eylem Planı kapsamında yer alan eylemlerin gerçekleşmeleri sorumlu kurum/kuruluş tarafından izleme sistemine girilecek, TÜRKMETES Sekreteryası tarafından her yıl altışar aylık periyotlarla izleme ve değerlendirme raporu hazırlanacaktır. Bu amaçla, İzleme ve Değerlendirme Kurulu oluşturulacaktır. Hazırlanan rapor yılda iki defa toplanacak Kurulun görüşüne sunulacaktır.

2018-2023 Dönemi Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitimin Strateji Belgesi ve Eylem Planının hazırlanması ile mesleki ve teknik eğitimin orta vadede ulusal yol haritası belirlenmiş olacaktır.

Osman Nuri GÜLAY

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü

1- AMAÇ

Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2018-2023 Dönemi Hazırlık Süreci Klavuzunun hazırlanma amacı bu çerçevede yapılacak çalışmalara rehberlik etmektir.

Hazırlanacak olan Strateji Belgesi ile mesleki ve teknik eğitimin kalitesinin artırılması, mesleki ve teknik eğitimin hedeflerinin Türkiye'nin 2023 hedefleri, 10. Kalkınma Planı ve 65. Hükümet Programı kapsamında yer alan politikalarla uyumlu hale getirilmesini belirleyecek bir yol haritası çizilmesi amaçlanmıştır.

2- KAPSAM

Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı ulusal boyutta bir belge olduğu için Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde yürütülen örgün ve yaygın mesleki eğitimi, YÖK koordinasyonunda yürütülen ön lisans mesleki ve teknik eğitimi, mesleki ve teknik eğitimin paydaşı olan diğer kurum/kuruluşların mesleki eğitim ile ilgili faaliyetleri ile ilgili politika ve stratejileri içeren üst politika belgesi niteliğindedir.

3- DAYANAK

19 Temmuz 2016 tarihinde toplanan TÜRKMETES İzleme ve Değerlendirme Kurulunda 2014-2018 yıllarını kapsayan Strateji Belgesinin ihtiyaca daha cevap verir niteliğe ve Türkiye'nin 2023 hedefleri ile uyumlu hale getirilmesini sağlamak için Belgenin son yılını da içine alarak Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planının (2018-2023) hazırlanması ve yeni Belgenin iki yıllık eylem planları ile üç dönem şeklinde hayata geçirilmesi kararı alınmıştır. Söz konusu karar 14 Ekim 2016 tarihli yazı ile Kalkınma Bakanlığının görüşüne sunulmuştur. Kalkınma Bakanlığı tarafından 14 Kasım 2016 tarihinde verilen cevapta ihtiyaca daha cevap verir nitelikte bir strateji belgesinin hazırlanması, yeni hazırlanan strateji belgesinin 2018-2023 dönemlerini içeren altı yıllık bir strateji dokümanı ve onu hayata geçirecek iki yıllık eylem planları şeklinde hazırlanmasının uygun olacağı, Belgenin koordinasyonun Millî Eğitim Bakanlığında olması nedeniyle Bakanlık Makamının Onayı ile bu çalışmanın başlatılabileceğine dair görüş bildirilmiştir.

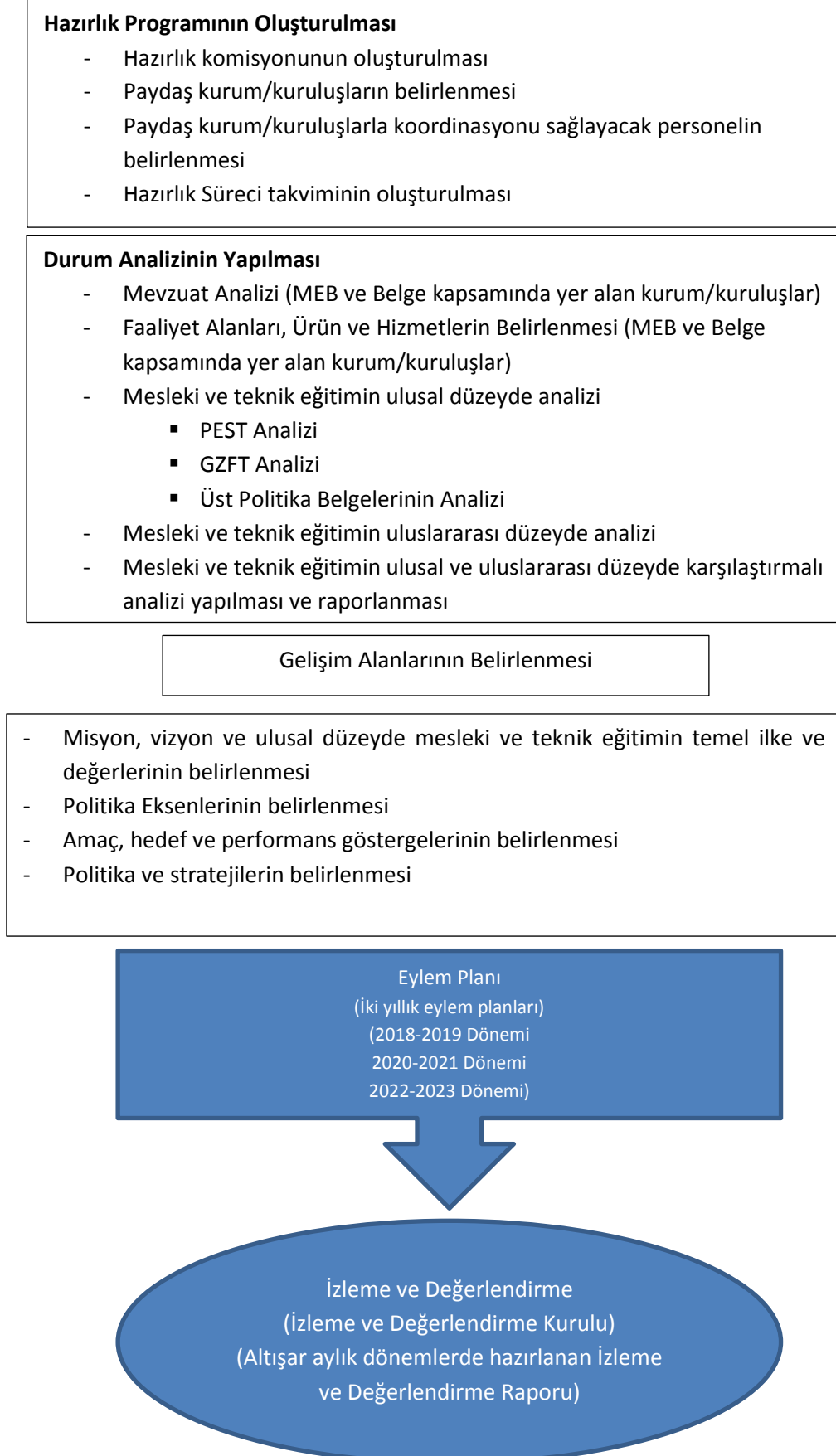
TÜRKMETES IV. İzleme ve Değerlendirme Kurul kararı ve Kalkınma Bakanlığının görüşleri yeni dönem çalışmaları için meşru zemin oluşturmuştur.

Hazırlık süreci takvimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'na dayanılarak hazırlanmıştır.

4- MODEL

TÜRKMETES 2018-2023 Dönemi çalışmaları aşağıda yer alan (Şekil-1) model çerçevesinde yürütülecektir.

TÜRKMETES 2018-2023 DÖNEMİ MODELİ (Şekil-1)

5- YÖNTEM ve SÜREÇ

Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2018-2023 dönemi hazırlığı dört aşamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Bu aşamalar:

- Hazırlık Dönemi Çalışmaları ve Hazırlık Programı,
- Durum Analizi,
- Geleceğe Yönelim,
- İzleme ve Değerlendirme aşamalarından oluşur. (bkz. Şekil 1)

1) Hazırlık Dönemi Çalışmaları ve Hazırlık Programı

Strateji Belgesinin hazırlanma sürecinin başarısı plan öncesi hazırlıkların yeterli düzeyde yapılmasına ve mesleki ve teknik eğitimin paydaşlarının planlama sürecine dâhil edilmesine bağlıdır. Bu nedenle hazırlık programına bağlı olarak oluşturulacak komisyon ve TÜRKMETES paydaşlarının çalışmalarda aktif rol almaları çok büyük önem arz etmektedir.

Hazırlık döneminde yapılacak çalışmalar, MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan bu Hazırlık Programında belirtilmekte ve aşağıdaki başlıkları kapsamaktadır.

- a. Strateji Belgesinin hazırlama çalışmalarının başlatıldığının duyurulması,
- b. Strateji Belgesinin Üst Kurulu ve Hazırlık Komisyonunun oluşturulması,
- c. Strateji Belgesinin Hazırlama Takviminin oluşturulması (Ek-1)

a. Strateji Belgesinin Hazırlanması ile ilgili Çalışmalarının Duyurulması

2018-2023 Dönemi Strateji Belgesinin Hazırlanması ile ilgili Makam Oluru mesleki ve teknik eğitimin tüm paydaşlarına duyurularak, ilgili kurum ve kuruluşlardan kurum/kuruluşlarını temsil edecek personel bilgileri istenir. Bu bağlamda yapılacak çalışmaların koordinasyonunun MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı tarafından yapılacağı bilgisi de verilir.

16 Şubat 2017 tarihinde düzenlenecek TÜRKMETES İzleme ve Değerlendirme Kurulu hazırlık programı ile ilgili bilgilendirilir.

b. Strateji Belgesinin Üst Kurul ve Hazırlık Komisyonunun Oluşturulması

Strateji Belgesi Üst Kurulu; strateji belgesinin hazırlanması çalışmalarını takip etmek ve oluşturulacak komisyondan bilgi alarak çalışmaları yönlendirmek üzere kurulur. Üst kurulun çalışmaları yönlendirebilecek şekilde belirli aralıklarla toplanması zorunludur.

Üst Kurul, Mesleki ve Teknik Eğitimden Sorumlu Müsteşar Yardımcısı başkanlığında, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürü, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürü, Strateji Geliştirme Başkanı, YÖK Başkan Vekili, İŞKUR Genel Müdürü, MYK Başkanı, TOBB Genel Sekreteri, TİSK Genel Sekreteri, TESK Genel Sekreterinden oluşur.

2018-2023 Dönemi Strateji Belgesinin Hazırlık Komisyonu 19.12.2016 tarihli 14258025 sayılı Makam Onayı ile oluşturulmuştur. Strateji Belgesinin Hazırlık Komisyon üyelerinin listesi aşağıda yer almaktadır.

MTEGM Eğitim Politikaları Daire Başkanı	Recep ALTIN Daire Başkanı (Komisyon Başkanı)
MTEGM Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı	Betinur AYAN Şube Müdürü
MTEGM Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı	Eda ELİAÇIK Millî Eğitim Uzman Yardımcısı
MTEGM Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı	Hatice ÖKSÜZ Millî Eğitim Uzman Yardımcısı
MTEGM Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı	Korkut KOÇAK Millî Eğitim Uzman Yardımcısı
MTEGM Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı	Mehmet ÇİÇEK Millî Eğitim Uzman Yardımcısı
MTEGM Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı	Ülkü ÖZDEMİR Öğretmen
MTEGM Eğitim Ortam. ve Öğrenme Süreç. Gel. DB	Fatih BAYRAK Millî Eğitim Uzman Yardımcısı
MTEGM Öğrenci İşleri ve Sosyal Etkinlikler Daire Başkanlığı	Pınar MARDİN YILMAZ Millî Eğitim Uzman Yardımcısı
MTEGM Kalite Geliştirme Daire Başkanlığı	Kadir Eren GÜRSOY Millî Eğitim Uzman Yardımcısı
Strateji Geliştirme Başkanlığı (SGB) Stratejik Planlama ve Yönetim Daire Başkanlığı MEB Stratejik Plan Koordinatörü	Fatih İŞLEK Mali Hizmetler Uzmanı
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (HBÖGM) Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı	Nazlı YILMAZ Millî Eğitim Uzman Yardımcısı
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü (HBÖGM) Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı	Yıldırım Ferhat YAĞMUR Millî Eğitim Uzman Yardımcısı

Söz konusu komisyon MEB MTEGM Eğitim Politikaları Daire Başkanlığı koordinasyonunda çalışmalarını ekte yer alan takvim doğrultusunda gerçekleştirecektir. Komisyonun çalışmalarını sağlıklı gerçekleştirebilmesi için bir iletişim stratejisi belirlenecektir.

c. Strateji Belgesi Hazırlama Takviminin Oluşturulması

TÜRKMETES 2018-2023 Dönemi hazırlıkları belirlenen takvim doğrultusunda gerçekleştirilir (Ek).

2) Durum Analizi

Durum analizinde, mesleki ve teknik eğitimin tarihsel gelişimi, ulusal düzeyde mesleki ve teknik eğitimin mevzuat analizi, belge kapsamında yer alan kurum/kuruluşların mesleki ve teknik eğitimle ilgili faaliyet alanları, ürün ve hizmetlerinin belirlenmesi, mesleki ve teknik eğitimin ulusal düzeyde analizi (PEST, GSFT, Üst Politika Belgeleri) ve uluslararası düzeyde analizinin yapılacağı bölüm stratejik yönetim sisteminin dört temel sorusundan biri olan "Neredeyiz?" sorusu yanıtlanmaktadır.

Bu aşama katılımcılığın en üst düzeyde gerçekleşmesi hedeflenen aşamadır. Bu nedenle ihtiyaç duyulan ölçüde GZFT ve PEST analizleri için çalıştaylar ve toplantılar yapılacaktır. Aynı zamanda geniş kitlelerin görüş ve önerilerinin alınabilmesi için iç ve dış paydaşlara ayrı ayrı olmak üzere anketler düzenlenmesi planlanmaktadır. Durum analizi aşamasının sonucunda tüm çalışmaları içeren bir durum analizi raporunun hazırlanması ve kamuoyuna açıklanması beklenmektedir.

3) Geleceğe Yönelim

Bu bölümde üst politika belgelerinin belirlediği çerçevede, kurum yöneticilerinin çizdiği ufukta ve iç-dış paydaşların beklentileri doğrultusunda hedeflemeler yapılır.

Geleceğe yönelim bölümünde;

- a. Vizyon ve ulusal düzeyde mesleki ve teknik eğitim ile ilgili **Temel İlke ve değerler**,
- b. **Politika Ekseni ve Stratejik Amaçlar**,
- c. **Stratejik Hedefler** ile bunlara bağlı **Performans Göstergeleri** ile **Politika ve Stratejiler** belirlenir.

Strateji Belgesi hayata iki yıllık eylem planları ile geçirilecektir. Belgenin ilk eylem planı Strateji Belgesinin hazırlanmasını takiben 2018-2019 yıllarını kapsayacak şekilde hazırlanır. İkinci eylem planı 2020-2021, üçüncü eylem planı ise 2022-2023 yılları için hazırlanır.

Bu bölüm hazırlanırken paydaşların görüşleri toplantı, çalıştay vb. etkinlikler düzenlenerek alınır.

4) İzleme ve Değerlendirme Süreci

Türkiye Mesleki ve Teknik Eğitim Strateji Belgesi'nin (2018-2023) etkin bir şekilde uygulanabilmesi, katma değer oluşturabilmesi ve belirlenmiş amaç ve hedeflere ulaşabilmesi için bir izleme ve değerlendirme sistemi kurulacaktır. Strateji Belgesinin izleme ve

değerlendirmesi iki yıllık hazırlanan eylem planları üzerinden gerçekleştirilecektir. Eylem Planı kapsamında yer alan eylemlerin gerçekleşmeleri sorumlu kurum/kuruluş tarafından izleme sistemine girilecek, TÜRKMETES Sekretaryası her yıl altışar aylık periyotlarla izleme ve değerlendirme raporu hazırlayacaktır. Hazırlanan rapor yılda iki defa toplanacak Kurulun görüşüne sunulacaktır. Oluřturulan İzleme ve Değerlendirme Kurulu raporları, iki yılda bir hazırlanan eylem planlarını görüşecek, onaylayacak, ihtiyaç durumunda güncelleme kararı alacaktır.

Ek**Strateji Belgesi Hazırlama Takvimi**

Faaliyet	Tarih
TÜRKMETES 2018-2023 Döneminin Hazırlanması İçin Makam Onayı Alınması	Aralık 2016
Hazırlık Programının Oluşturulması	Aralık 2016
Hazırlık Komisyonunun Oluşturulması	Aralık 2016
TÜRKMETES Paydaşlarının Belirlenmesi	Aralık 2016
Paydaş Kurum/Kuruluşlarla Koordinasyonu Sağlayacak Personelin Belirlenmesi	
Strateji Belgesi ve Eylem Planı Hazırlık Programının V. İzleme ve Değerlendirme Kuruluna Sunulması	Şubat 2017
1.Durum Analizi	Şubat-Mayıs 2017
Mevzuat Analizinin Yapılması (MEB ve Belge Kapsamında Yer Alan Kurum/Kuruluşların)	Şubat-Mart 2017
Faaliyet Alanları, Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi (MEB Ve Belge Kapsamında Yer Alan Kurum/Kuruluşların)	Şubat-Mart 2017
Mesleki ve Teknik Eğitimin Ulusal Düzeyde Analizi <ul style="list-style-type: none">Türkiye’de Eğitimin YapısıMesleki ve Teknik Eğitimin YapısıPEST AnaliziGZFT AnaliziÜst Politika Belgelerinin Analizi	Nisan-Mayıs 2017
Mesleki ve Teknik Eğitimin Uluslararası Analizinin Yapılması	Nisan-Mayıs 2017
Yapılan Çalışmaların Üst Yönetimle Paylaşılması	Nisan-Mayıs 2017
2.Geleceğe Yönelim	Haziran-Ağustos 2017
Gelişim Alanlarının Belirlenmesi	Haziran 2017
Misyon, vizyon ve ulusal Düzeyde Mesleki ve Teknik Eğitimin Temel İlke ve Değerlerinin Belirlenmesi	Haziran 2017
Politika Eksenlerinin Belirlenmesi	Temmuz 2017
Politika Eksenlerine Yönelik Amaç, Hedef ve Performans Göstergelerinin Belirlenmesi	Temmuz-Ağustos 2017
Yapılan Çalışmaların Üst Yönetimle Paylaşılması	Temmuz-Ağustos 2017
Politika ve Stratejilerin Belirlenmesi	Temmuz-Ağustos 2017
Yapılan Çalışmaların Üst Yönetimle Paylaşılması	Temmuz-Ağustos 2017
3.Uygulama ve İzleme ve Değerlendirme Sürecinin Belirlenmesi	Ağustos 2017
Paydaş Görüş ve Önerilerinin Alınması	Eylül 2017
Onay Süreci	Ekim 2017
Dizgi, Basım	Aralık 2017
4.2018-2019 Dönemi Eylem Planı Hazırlık Süreci	Eylül-Aralık 2017
Yapılan Çalışmaların Üst Yönetimle Paylaşılması	Aralık 2017